Sveriges Arkitekter
Storgatan 41
Box 5027
102 41 Stockholm

kansli@arkitekt.se
08-505 577 00

www.arkitekt.se

Sveriges Arkitekter

Regeringskansliet
li.remissvar@regeringskansliet.se
Dnr LI2026/01654

Stockholm, 2026.11.13

Remissvar på EU-kommissionens förslag om ”Affordable Housing Act”

Sveriges Arkitekter är ett fackförbund och en intresseorganisation som driver Sveriges arkitekters gemensamma frågor – från studietiden och genom hela yrkeslivet. Vi står upp för arkitekternas arbetsvillkor och driver kårens intressen för att åstadkomma vackra, hållbara och välfungerande livsmiljöer.

Sveriges Arkitekters synpunkter

EU-kommissionen har föreslagit ett ramverk för bostäders överkomlighet och tillgänglighet – Affordable Housing Act. Sveriges Arkitekter begränsar sina synpunkter till frågor som rör bostadskvalitet och den byggda miljön.

Sveriges Arkitekter stödjer ambitionen att öka tillgången till bostäder till överkomliga priser. Vi vill samtidigt understryka att detta måste förenas med god bostadskvalitet. Begreppet *quality housing* nämns i förslagets ingress, men dess innebörd utvecklas inte. God bostadskvalitet är inte ett motstående intresse till överkomliga bostäder, utan en viktig del av deras långsiktiga värde. Bostäders överkomlighet bör därför inte enbart bedömas utifrån ekonomiska förhållanden, utan också utifrån deras kvalitet, hållbarhet och användbarhet över tid.

Vi menar att bostadskvalitet både handlar om den enskilda bostadens kvalitet och om bostaden i sitt sammanhang. Det handlar om planlösningar, rummens möblerbarhet för olika människors behov, möjlighet till anpassning över tid, utblicksmöjligheter och dagsljus. Det handlar också om bostadsgårdar med grönska, plats för lek och balans mellan sol och skugga. Därtill kommer närhet till samhällsservice, kollektivtrafik samt ett utbud av fritids- och kulturaktiviteter. Den byggda miljön kan, väl utformad, skapa såväl trygghet och social gemenskap som resiliens i tider av klimatförändringar och osäker omvärld.

Sveriges Arkitekter vill också betona vikten av att prioritera det befintliga byggnadsbeståndet som en del av arbetet med att öka bostadsutbudet. Genom renovering, ombyggnad och ändrad användning kan befintliga byggnader nyttjas bättre och fler bostäder tillskapas. Därvid behöver omsorg om såväl de boendes behov och livskvalitet som byggnadernas och bebyggelseområdenas arkitektoniska och kulturhistoriska värden värnas.

Förbundet välkomnar ambitionen att effektivisera planerings- och tillståndsprocesser, men vill understryka att detta inte får ske på bekostnad av bostädernas eller livsmiljöernas kvalitet. Tidig arkitektkompetens och tydliga

kvalitetsambitioner är viktiga förutsättningar för både effektiva processer och långsiktigt hållbara resultat.

Detta bredare perspektiv på boende och kvalitet ligger nära ambitionerna i EU initiativ New European Bauhaus (NEB), med dess kärnvärden hållbarhet, inkludering och estetik. I rådets rekommendation om NEB från den 11 maj 2026 uppmanas medlemsstaterna att integrera dessa värden i politiken för den byggda miljön, främja bostäder av hög kvalitet till överkomliga priser och ta tillvara det befintliga byggnadsbeståndet.

Sveriges Arkitekter anser att samma ambition bör prägla EU eget arbete med bostadsförsörjning. De kvalitetsprinciper som EU redan har slagit fast genom NEB bör därför också vara vägledande för genomförandet av initiativ för bostäders överkomlighet. Bostadskvalitet bör vara ett uttalat mål när åtgärder för att öka bostadsutbudet utformas, genomförs och utvärderas.

Tobias Olsson
Förbundsdirektör

Anki Kaplan Wikström
Samhällspolitisk utredare